

یک سند تاریخی

(از میرزای شیرازی دوم)

محمد سمای حائری

بزرگترین آثار جنگ جهانی اول تجزیه کشور پهناور عثمانی آن بین بریط (انگلستان) و فرانسه و ... بود. فلسطین و اردن و عراق و امارات خلیج فارس و حجاز در تحت تسلط انگلیس، سوریه و لبنان و بعضی از بلدان دیگر را فرانسه اشغال نمود. قبل از ورود ارتش متجاوز انگلیس به سرزمین عراق مسلمانها بالخصوص شیعیان برهبری مراجع بزرگ از قبیل سیدمحمدکاظم یزدی و سیدمحمدسعید حبوبی و شیخ الشریعه اصفهانی و میرزا محمدتقی شیرازی و سید مهدی حیدری و ... در مقابل هجوم دشمن ایستاده و سخت مقاومت نمودند و مدتی در بصره و دهنه خلیج فارس با ارتش متجاوز جنگ نمودند متأسفانه ناچاراً عقب‌نشینی کردند، این عقب‌نشینی برای تجدید قوا و مذاکره با دشمن بود که در اثر خیانت بعضی از فرماندهان ترک (عثمانی) مانند عاکف افندی و در بعضی از شهرها ایجاد شد. نگارنده از معمرین و شهود زمان جنگ در نجف اشرف شنیدم دولت استعمارگر انگلیس بوسیله ایادی مزدور خود مراجع شیعه و عشایر غیور جنوب عراق امنیت برقرار و آمادگی خود را در مقابل با دشمن اعلام نمودند با صدور فتوای تاریخی آیت‌الله‌العظمی بزرگ مرجع شیعیان در آن تاریخ انقلاب ۱۹۲۰ میلادی در عراق بتحقیق پیوست که نتیجتاً منجر به قطع ید انگلیس و تشکیل حکومت وطنی به ریاست عبدالرحمن نقیب شد. تاریخ انقلاب ۱۹۲۰ عراق و قضایای ماقبل آن را در چند تن از مورخین و محققین تضعیف نمودند بعضی از شهود جنگ براین عقیده بودند که قسمتی از نکات و قضایای جنگ را متذکر نشده‌اند.

سند مذکور عبارت از نامه‌ایست از آیت‌الله‌العظمی میرزا محمدتقی شیرازی از محل اقامتیش شهر سامره به آیت‌الله‌العظمی سید محمدکاظم یزدی مؤلف کتاب ارزشمند عروة الوثقی به نجف اشرف. در نامه میرزا ناراحتی خود را از اوضاع نجف اشرف و هرج و مرج ایجاد شده اعلام می‌دارد و در آن متذکر می‌گردد که این دلهره و تشاویش از یک عده جهال است و قبح این‌گونه اعمال و عدم مراعات حرمت آن مکان مقدس بر شما پنهان نیست و من اطمینان دارم و این موضوع اهتمام دارید. خواستم در این باره با شما مذاکره نمایم تا در این خدمت شریک باشم...

تاریخ نامه ۲۰ صفر ۱۳۳۵ بخط منشی مرحوم میرزا محمدتقی و در ذیل آن امضاء و مهر میرزای شیرازی است. متن اصلی نامه در اختیار ماست.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

السلام عليك يا امير المؤمنين وعلى صحبيك و جاريك و رحمة الله وبركاته

حضرة ملاذ الآنام و حجة الإسلام الشيخ الأجل دام ظلّه

اما بعد السلام عليكم ورحمة الله وبركاته ادام الله ظلكم على المسلمين ووفيقهم
لرشدهم في طاعتكم وهداهم في امثال اوامرهم و نواهيهم و تقويمهم ببركات عظيمكم
و زجرهم و مجاهم بركة ذلك خيرا للدين و سلامة الدين و الدنيا فخير خفي عليكم
سوء اثر النساء و بش في النجف من بعض الجهال و فيجب نهيها و حمانتها عافيتها و منافاتها
لمراعات حرمة المشهد المعظم و افضائها السوء المحار لأمير المؤمنين عليه السلام
وانتم ابصر بذلك و اعرف له و اني مطمئن بدوام اهتمامكم لهذا الامر من كل وجه
و مواظبتكم على الصبح و الوعظ و الزجر و لكنني اجبت مذاكرتكم بذلك لاشراككم
في الاجر و الفوز في اصلاح امور المسلمين و قد كان بنا حضرة الفاضل العام و معان
الوكلاء يطلب العفو و المراعات سائلين من الله صلاح الخ لا سلام و السلام
عليكم ورحمة الله وبركاته في ۲۰ شهر صفر الحجة ۱۳۳۵ الاحقر محمد تقى شیرازی

